

๒๐๓๖๒๖๐๖ ๖๐4 ค. ๑๖๕

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.

เลขรับ ๓๓๓/๕๕

วันที่ ๒๐๓๖๒๖๐๖ เวลา ๑๕.๑๐ น.

ที่ สม ๐๐๐๗/ ๒๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๗
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
๒. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ รายละเอียด
๓. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๙/๒๕๕๒)

ตามที่ได้มีการประสานเป็นการภายในขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ยกร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อประกอบการ
พิจารณาจัดทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ตามร่างรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. มาตรา ๒๖๗ (ฉบับวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙) นั้น

กสม. ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. โดยอาศัยร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๙/๒๕๕๒) มาเป็นแนวทางในการจัดทำ
และปรับปรุงให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามร่างรัฐธรรมนูญฯ ของ กรธ. ฉบับวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ในหมวด
ว่าด้วยองค์กรอิสระและส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กสม. โดยสำนักงาน กสม. ได้จัดให้มีการระดมการรับฟังความคิดเห็น
จากบุคลากรภายในสำนักงานฯ รวมทั้งขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานฯ ประกอบการพิจารณาด้วย

บัดนี้ กสม. ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเสร็จแล้วในการประชุม
กสม. ด้านบริหาร ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จึงขอส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าว พร้อมทั้งหลักการและเหตุผลรายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๒ ให้ กรธ. พิจารณาดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้องต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวัส ติงสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมายและคดี

โทร. ๐ ๒๑๔๑-๑๙๒๐

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยได้เปลี่ยนแปลงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาและวิธีการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้มีผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วย โดยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและบุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

[Signature]

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย

ความรู้และประสบการณ์ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการด้านสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๒) กฎหมายภายใน กฎหมายต่างประเทศ หรือกฎหมายระหว่างประเทศทางด้านสิทธิ

มนุษยชน

(๓) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ และแนวโน้มสถานการณ์สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งผลกระทบของแนวโน้มดังกล่าวต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ

(๔) ความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๘ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๘) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติ

(๑๒) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๓) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

(๑๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๑๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑๖) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๗) มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

(๑๘) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๙) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใดๆ

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

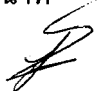
(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

มาตรา ๙ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตาม (๒๓) อยู่ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) (๒๒) หรือ (๒๓) แล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่

มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ
 - (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ
 - (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ
 - (๔) ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรรมการ
 - (๕) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการแห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ
 - (๖) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ
- ให้สำนักงานปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา
- ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งเป็นผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ ตลอดจนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามต่อประธานวุฒิสภา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ โดยอย่างน้อยต้องมีกระบวนการ ดังนี้

- (๑) เผยแพร่การสรรหาและคัดเลือกอย่างกว้างขวาง
 - (๒) พิจารณาคัดเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยต้องแสดงผลในการสรรหาและคัดเลือก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖
 - (๓) ปรีกษาหารือเพื่อคัดเลือกให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม
- ให้กรรมการสรรหาแสดงผลตาม (๒) เป็นรายบุคคลด้วย
- ในกรณีที่มิมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือได้รับการสรรหาให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด
- มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่า คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่ตนมอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๕ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่กรรมการนั้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อีสุระ หรือปราศจากอคติในการใช้ดุลพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทย และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติเฉพาะตามมาตรา ๖
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘
- (๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๗) ศาลฎีกาพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประธานกรรมการซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มิปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๔) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๘ เมื่อมีผู้ร้องขอและสำนักงานเห็นว่าผิดตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ให้สำนักงานส่งเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อประธานกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนและมีมติว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลประทับรับฟ้อง ให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกล่าอาหา ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุด ร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวแทนกรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๐ ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

มาตรา ๒๑ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลมาเป็นกรรมการแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วเสนอต่อประธานวุฒิสภา ไม่ว่ากรรมการจะพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่ไม่ได้มีสภาผู้แทนราษฎร ด้วยเหตุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ สภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

การประชุมคณะกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๖) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๗) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจขอให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มาให้ถ้อยคำ แสดงความคิดเห็น หรือจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการได้

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง

มาตรา ๒๖ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการร้องเรียนและการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๒๘ ในคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร และคณะกรรมการเห็นว่า

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง ซึ่งศาลจะใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในกรณีตาม (๑) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีตาม (๒) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการส่งเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของอีกองค์กรหนึ่งไปให้องค์กรนั้นดำเนินการต่อไป และความร่วมมือและช่วยเหลือในกรณีอื่น

ให้คณะกรรมการร่วมกับองค์กรอิสระอื่นดำเนินการตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของอนุกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ประธานกรรมการและกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๓๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น อาจจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานขึ้นในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ และมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและดำเนินการสืบสวนหรือตรวจสอบเกี่ยวกับ เรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้าน สิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลัก สิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ตรวจสอบ จัดทำคำชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ในกรณีที่มีการรายงาน สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างเสริมความตระหนักถึงสำคัญของสิทธิมนุษยชนแก่สังคมทุกภาคส่วน

(๖) ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน โดยให้รวมถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการ ดังกล่าว

(๒) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของประธานกรรมการ และข้าราชการสำนักงาน

(๓) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน

(๔) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการสำนักงาน

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการประจำสำนักงานหรือคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นของบุคคลดังกล่าว

(๖) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน

(๗) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๘) การจัดให้มีสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินรางวัลอื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

(๙) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน

(๑๐) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขการจ้างพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลจำนวนสองคน ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.”

การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ก.ส. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการของ ก.ส. เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ส.” โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ส. กำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ส. และ อ.ก.ส. ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.ร. และ อ.ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๘ ให้ ก.ส. มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งรวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน โดยจะให้มีรองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงานและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้บรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของ ก.ส. เป็นผู้มีอำนาจบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้ง

การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ สำหรับข้าราชการสำนักงาน นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม ในการนี้ “ข้าราชการรัฐสภาสามัญ” ให้หมายถึง ข้าราชการสำนักงาน

สำหรับสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ บรรดาหน้าที่และอำนาจของ ก.ร. ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ส. และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

มาตรา ๔๓ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะกรรมการเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการและสำนักงานแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๓

การร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่ ๑

การร้องเรียน

มาตรา ๔๕ บุคคลหรือองค์กรใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ที่พบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีสิทธิร้องเรียนโดยทำคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ โดยคำร้องดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้อง

คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงาน หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผู้ร้องโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๔๖ การร้องเรียนโดยวิธีอื่นนอกจากวิธีตามมาตรา ๔๕ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่ปรากฏแก่องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าวว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์กรเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นว่ากรณีมีมูลก็อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและได้รับการรับรองตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒

การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบเรื่องนั้นในประเด็นเดียวกันนี้ได้ เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ที่มีได้ อยู่ในกรณีพิจารณาตีของศาล หรือการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๔๙ คณะกรรมการอาจไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรืออาจยุติเรื่อง ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕
- (๒) เรื่องที่ผู้ร้องได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- (๓) เรื่องที่ผู้ร้องไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามที่ คณะกรรมการหรือสำนักงานกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) เรื่องที่ผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดเชย ความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- (๕) เรื่องที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ประสงค์จะให้ดำเนินการตรวจสอบ เว้นแต่ เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบต่อไปก็ได้
- (๖) เรื่องที่ผู้ร้องประสงค์ขอถอนคำร้อง หรือผู้ร้องตาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือคน เสมือนไร้ความสามารถ หรือคนสาบสูญตามคำสั่งศาล โดยไม่มีทายาทหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์เข้าแทนที่ และการพิจารณาต่อไปจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- (๗) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนที่มีลักษณะเลือนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา
- (๘) เรื่องที่คณะกรรมการได้ตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็น สาระสำคัญที่ทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือไม่รับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์กรเอกชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แก่ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่ เห็นสมควรต่อไปก็ได้

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิด สิทธิมนุษยชนในเรื่องใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือองค์กรเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชนเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๔๗ และเมื่อสอบสวนหรือสืบสวนเบื้องต้น แล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีมูลและอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งให้บุคคลหรือ องค์กรที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริง ในกรณีเช่นนั้นบุคคลหรือองค์กรดังกล่าวต้องชี้แจงเป็นหนังสือภายใน ระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่น ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่างการ ดำเนินการของคณะกรรมการในขั้นตอนใด และให้คณะกรรมการยุติเรื่อง ในกรณีนี้ ให้องค์กรที่ได้รับเรื่องจาก คณะกรรมการแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แล้วให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการ บุคคลนั้นต้องมีสิทธินำพยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาของตนมาด้วยได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่สืบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังคำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในการนี้ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการโดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหา ไม่ชี้แจงรายละเอียดและเสนอพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบต่อไปตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ วรรคสาม ให้คณะอนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรวดเร็ว เป็นธรรม เป็นกลาง ปราศจากอคติทั้งปวง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้อนุกรรมการทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญหรือให้สัญญาแก่คู่กรณีหรือพยานเพื่อจูงใจให้เขาให้ถ้อยคำอย่างใดๆ ในเรื่องที่ร้องเรียนนั้น

ห้ามมิให้อนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่ได้รับมอบหมาย เมื่อปรากฏเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยานโดยเป็นผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนั้น
- (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องเรียน หรือเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้แทน หรือได้เป็นพยานความของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาแล้ว
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง
- (๔) เป็นผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง
- (๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีเหตุตามวรรคสาม ให้อนุกรรมการแจ้งต่อประธานอนุกรรมการและประธานกรรมการโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตรวจสอบในเรื่องร้องเรียนนั้น

ความในวรรคสี่ให้ใช้บังคับในกรณีที่คู่กรณีร้องคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

การยื่นคำคัดค้าน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการก่อนคณะกรรมการจะได้พิจารณาสำนวนในเรื่องนั้นเสร็จสิ้น โดยจะต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ให้ปรากฏในคำคัดค้านด้วย ในการพิจารณาคำคัดค้าน ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๓ ในระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ยบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อแก้ไขปัญห และคณะกรรมการเห็นว่า การตกลงนั้นอยู่ในกรอบของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้ และให้ยุติเรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการไกล่เกลี่ย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลง เป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๕๔ ในระหว่างการตรวจสอบ หากคณะกรรมการได้รับการร้องขอจากผู้ร้องหรือผู้เสียหาย และคณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกรณีจำเป็นเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหายจนไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้ คณะกรรมการอาจกำหนดมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีกรรเข้าถึงการรักษาพยาบาล

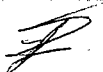
(๒) เปลี่ยนสถานที่คุมขัง

(๓) ดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง ผู้เสียหาย หรือผู้เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๓ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมด้วยพยานหลักฐานตามสมควร สาเหตุแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือองค์กรใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใด ด้วยวิธีการอย่างไร โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหรือกฎใด หรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือกฎใด ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

รายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่เข้าร่วมการพิจารณา และมีมติด้วย

ในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันอีกก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้หน้าที่และอำนาจของบุคคลหรือองค์กรนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งไปยังบุคคลหรือองค์กรที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้อง ให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๕๖ เมื่อบุคคลหรือองค์กรได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๕ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

ในกรณีที่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือองค์กรขอขยายระยะเวลาการดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง

มาตรา ๕๗ เมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๕๖ แล้ว ถ้าบุคคลหรือองค์กรมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ถ้าเป็นบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ หรือเป็นองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๘

(๓) ถ้าเป็นบุคคลหรือองค์กรเอกชน ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชนนั้น พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๑) ให้คณะรัฐมนตรีสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินการตาม (๓) หากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชน มิได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตาม (๑) และนำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) หรือกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา หากคณะกรรมการเห็นว่า

จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวให้สาธารณชนทราบก็ได้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีคณะกรรมการธิการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการธิการเช่นนั้นเป็นผู้พิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง และเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

การส่งหนังสือเรียกให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่ไม่มีอาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้หรือไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเรียกภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการส่งโดยวิธีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง หรือจะจัดส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่ชักช้า ก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าว ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่สามารถกระทำได้ ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอรับรองมาเป็นพยาน ในการนี้ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยสะดวก

(๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐาน ที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการ หรือเป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบ หรือเป็นการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบตามมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๒ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานของคณะกรรมการตาม มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือ พยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนในการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงของคำร้องที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อการพิจารณาคำร้องด้วย

หมวด ๔

การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อประชาชนเป็นประจำทุกปี ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายทราบ

มาตรา ๖๕ ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี รับทราบสถานการณ์ด้าน สิทธิมนุษยชนและพิจารณาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรายงานใน มาตรา ๖๔ และให้นำความในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม หากคณะกรรมการ เห็นว่าเป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน คณะกรรมการอาจพิจารณา ตรวจสอบเพื่อที่จะชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือ เผยแพร่ต่อสาธารณชนก็ได้

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๕๙ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานเพื่อ เสนอแนะต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๒) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ในการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบรายงานตามมาตรา ๖๗ ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดที่ไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ให้นำความในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า มีข้อขัดข้องในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะตามมาตรา ๖๗ ให้หน่วยงานดังกล่าวปรึกษาหารือกับคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

มาตรา ๗๐ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรี อาจขอให้คณะกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนได้

หมวด ๖

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามหมวด ๔ การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ และหมวด ๕ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจากผู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในสังคมว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ เพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน หรือของวงการระหว่างประเทศ

(๒) เรื่องที่ต้องดำเนินด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอน

(๓) การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจะกระทำได้ปีงบประมาณละไม่เกินหนึ่งคน

(๔) มติของคณะกรรมการที่ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๒ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยให้ปฏิบัติตามบัญญัติในหมวด ๔ และหมวด ๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษโดยอนุโลม

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๓ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายแล้วเสร็จ ให้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

คณะกรรมการต้องลงมติรับหรือไม่รับรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษทั้งฉบับโดยจะแก้ไขมิได้ มติให้รับรายงานดังกล่าวต้องได้เสียงข้างมากของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๔ ให้คณะกรรมการเสนอรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษที่คณะกรรมการเห็นชอบ ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และประกาศให้สาธารณชนทราบ

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ (๒) และมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๕ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๗ ให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๗๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่ต่ำกว่าเดิม และมีสิทธิ สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดิมต่อเนื่องโดยไม่สะดุดหยุดลงต่อไป

มาตรา ๗๙ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้น จะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

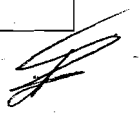
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
พร้อมหลักการและเหตุผลรายมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๑	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.”	เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	หลักการเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่น
มาตรา ๓	ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	ยกเลิกกฎหมายฉบับเดิมตามหลักการทั่วไป
มาตรา ๔	ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค ของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายหรือตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและบุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	เพิ่มนิยาม ตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา “เลขาธิการ” เนื่องจากมีปรากฏหลายแห่งในร่างพระราชบัญญัตินี้ “สำนักงาน” เนื่องจากมีปรากฏหลายแห่งในร่างพระราชบัญญัตินี้ “พนักงานเจ้าหน้าที่” เนื่องจากมีปรากฏหลายแห่งในร่างพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ อย่างชัดเจน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๕	ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็น การทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้	หลักการเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่น
หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ		
มาตรา ๖	ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย ความรู้และประสบการณ์ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) หลักการด้านสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (๒) กฎหมายภายใน กฎหมายต่างประเทศ หรือกฎหมายระหว่างประเทศทางด้านสิทธิมนุษยชน (๓) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ และแนวโน้มสถานการณ์สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งผลกระทบของแนวโน้มดังกล่าวต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ (๔) ความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	จำนวนกรรมการเป็น ๗ คน เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๖ วรรคหนึ่ง คุณสมบัติเฉพาะของกรรมการเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๖ วรรคสอง ขยายคุณสมบัติเฉพาะเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ของกรรมการ โดยเทียบเคียงกับกรรมการสิทธิฯ ของประเทศนิวซีแลนด์

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๗	กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (๔) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	คุณสมบัติของกรรมการเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ (๑) มาตรา ๒๑๖(๒) + ๒๐๑(๑) (๒) มาตรา ๒๑๖(๑) (๓) มาตรา ๒๑๖(๒) + ๒๐๑(๓) (๔) มาตรา ๒๑๖(๒) + ๒๐๑(๕)
มาตรา ๘	กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (๑) ตัดยาเสพติดให้โทษ (๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (๔) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด (๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา (๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา (๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล (๘) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือ	ลักษณะต้องห้ามเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งบางข้อขัดแย้งกันจึงเขียนให้ชัด (๑) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๑) (๒) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๔) + ๙๖(๔) (๓) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๒) (๔) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๑) (๕) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๔) (๖) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๕) (๗) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๖) (๘) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๓) (๙) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๑๐)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
หน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ (๑๒) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ	(๑๐) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๑๑) (๑๑) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๙) (๑๒) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๘)
(๑๓) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง (๑๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าจะคืนนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ (๑๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (๑๖) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๑๗) มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดแจ้ง	(๑๓) บัญญัติไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้บัญญัติเรื่องการถอดถอนกรรมการโดยวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๖ (๑๔) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๔) + ๙๖(๒) (๑๕) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๕) (๑๖) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๑๗) (๑๗) บัญญัติไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากเห็นว่าเป็นลักษณะต้องห้ามเฉพาะของกรรมการที่จะต้องกำหนดไว้

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
(๑๘) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (๑๙) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใดๆ (๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด (๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ	(๑๘) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๑๐) (๑๙) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๒) + ๙๘(๓) (๒๐) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๖) (๒๑) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๗) (๒๒) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๘) (๒๓) มาตรา ๒๑๖(๓) + ๒๐๒(๙)
มาตรา ๙ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นการโดยการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตาม (๒๓) อยู่ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) (๒๒) หรือ (๒๓) แล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่	กำหนดเรื่องการแสดงหลักฐานการลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๐)–(๒๓) เพื่อให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๑๐	เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย (๑) ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ (๔) ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรรมการ (๕) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการแห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ (๖) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง แห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ ให้สำนักงานปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่	กรรมการสรรหาเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๗ ประกอบมาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ (๑) - (๓) เพื่อให้สอดคล้องกับองค์กออิสระอื่น (๔) เพื่อให้มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่มาจากทั้ง ๓ ศาล (ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ) (๕) เพื่อให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหามีความหลากหลายตามหลักการปารีส (๖) เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๖ วรรคสี่ ที่กำหนดให้การสรรหาต้องกำหนดให้ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหาด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ วรรคสอง
มาตรา ๑๑	ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งเป็นผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ ตลอดจนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามต่อประธานวุฒิสภา	ขั้นตอนและกระบวนการสรรหาเป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา โดยปรับระยะเวลาในการสรรหาแล้วเสร็จ จาก ๓๐ วัน เป็น ๖๐ วัน เพื่อให้กระบวนการสรรหาสามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐(๕) และ (๖) ซึ่งมาจากผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาและผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนนั้น จำเป็นต้องใช้เวลาช่วงหนึ่งเพื่อเลือกกันเองเป็นกรรมการสรรหา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ โดยอย่างน้อยต้องมีกระบวนการ ดังนี้ (๑) เผยแพร่การสรรหาและคัดเลือกอย่างกว้างขวาง (๒) พิจารณาคัดเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยต้องแสดงเหตุผลในการสรรหาและคัดเลือก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ (๓) ปรีกษารื้อเพื่อคัดเลือกให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม ให้กรรมการสรรหาแสดงผลตาม (๒) เป็นรายบุคคลด้วย ในกรณีที่มิมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือได้รับการสรรหาให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่	แนวทางในการสรรหา เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ภายใต้คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC) ซึ่งปัจจุบันคือ TANHRI (๓) สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา ๒๐๓ วรรคหก สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา ๒๐๓ วรรคห้า เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๑๐ (๑) วรรคห้า
มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ	กระบวนการสรรหาในชั้นของวุฒิสภา สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา ๒๐๔

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
มาตรา ๑๓	ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ กรณีสรรหากรรมการได้ไม่ครบจำนวน บัญญัติให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๖
มาตรา ๑๔	ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่ตนมอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๑๑ กรณีการยื่นทรัพย์สิน บัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับองค์กรอิสระอื่น
มาตรา ๑๕	กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ในกรณี ที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๖ วรรคสาม เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๘ วรรคสาม เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๑๒ วรรคสาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่กรรมการนั้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ หรือปราศจากอคติในการใช้ดุลพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา	การถอดถอนกรรมการโดยวุฒิสภา บัญญัติไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา โดยปรับเหตุผลในการถอดถอนให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ วรรคสอง มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๔๗ วรรคสาม
มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติเฉพาะตามมาตรา ๖ (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ (๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖ (๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (๗) ศาลฎีกาพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ฟ้อฉิ่นหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ประธานกรรมการซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๔) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ เป็นผู้วินิจฉัยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด	การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตาม (๑)-(๔) เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ (๕)-(๖) บัญญัติไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้บัญญัติเรื่องการถอดถอนกรรมการไว้ (๗) เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๘ วรรคสอง เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๘ วรรคสี่

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๑๘	เมื่อมีผู้ร้องขอและสำนักงานเห็นว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ให้สำนักงานส่งเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อประธานกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัย	เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๘ วรรคห้า
มาตรา ๑๙	ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนและมีมติว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลประทับรับฟ้อง ให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุด ร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวแทนกรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน	กรณีกรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะเหตุฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๑๘ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม
มาตรา ๒๐	ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน	เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๑๘ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๐๙
มาตรา ๒๑	เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ	บัญญัติไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ เพื่อเป็นการกำหนดกรอบ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
สรรหาคัดเลือกบุคคลมาเป็นกรรมการแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วเสนอต่อประธานวุฒิสภา ไม่ว่ากรรมการจะพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ด้วยเหตุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ สภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หรือเหตุอื่นใดก็ตาม	ระยะเวลาในการเริ่มกระบวนการสรรหาในกรณีมีเหตุที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง
มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม การประชุมคณะกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	การประชุมคณะกรรมการ เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๑๕
มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณี โดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง (๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน (๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้ง	หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (๑)-(๔) เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗

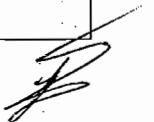
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน (๔) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน (๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน (๖) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา (๗) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น	ส่วน (๕)-(๘) เป็นการบัญญัติเพื่อรองรับภารกิจหลักของคณะกรรมการตาม (๑)-(๔)
มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจขอให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มาให้ถ้อยคำ แสดงความคิดเห็น หรือจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการได้	กำหนดเพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๓(๑)-(๘) ไม่ว่าเรื่องใด สามารถขอให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นได้
มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ากรณีดังต่อไปนี้ (๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ (๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง	หน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง บัญญัติขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการสามารถเสนอความเห็นต่อศาลได้ ในกรณีที่เห็นว่ากฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำใด กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ อันถือเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งในการปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้ประชาชนที่ถูกกระทบสิทธิ สามารถเข้าถึงกระบวนการทางศาลได้ สะดวกยิ่งขึ้น และเป็นหลักการเดียวกับร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 230 วรรคสาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๒๖	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการร้องเรียนและการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	กำหนดขึ้นเพื่อรองรับภารกิจในการเสนอเรื่องต่อศาลตามมาตรา ๒๕
มาตรา ๒๗	ในกรณีที่คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนก็ได้	กำหนดขึ้นเพื่อรองรับภารกิจในการเสนอเรื่องต่อศาลตามมาตรา ๒๕
มาตรา ๒๘	ในคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร และคณะกรรมการเห็นว่า (๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ (๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง ซึ่งศาลจะใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ในกรณีตาม (๑) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในกรณีตาม (๒) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย	เป็นหน้าที่และอำนาจที่กำหนดขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การพิจารณาคดีอาญาของศาล คณะกรรมการสามารถเข้าไปมีบทบาทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน โดยอาจเสนอความเห็นเป็นคำร้องยื่นต่อศาลยุติธรรมหรือศาลทหารโดยตรง หรือเพื่อให้ศาลดังกล่าวส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยภายในกรอบหน้าที่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เทียบเคียงกับกรรมการสิทธิฯ ของประเทศเกาหลีใต้ และประเทศออสเตรเลีย
มาตรา ๒๙	ให้คณะกรรมการร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการส่งเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของอีกองค์กรหนึ่งไปให้องค์กรนั้นดำเนินการต่อไป และความร่วมมือและช่วยเหลือในกรณีอื่น ให้คณะกรรมการร่วมกับองค์กรอิสระอื่นดำเนินการตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม	แนวทางในการส่งเรื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินมาที่คณะกรรมการนั้น บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับภารกิจตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๓๐ วรรคสาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๓๐	ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ	หลักการในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ วรรคสอง มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๔๗ วรรคสาม
มาตรา ๓๑	เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของอนุกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	กำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เช่นเดียวกับกฎหมายของ ป.ป.ช. มาตรา ๑๘ และกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา ๒๒ เพิ่มเติมบทบัญญัติรับรองค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของอนุกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
มาตรา ๓๒	ประธานกรรมการและกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	หลักคุ้มกันความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (SCA) ภายใต้คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ICC) ทั้งนี้ เทียบเคียงกับกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดิน มาตรา ๑๘ และพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๗๙ มาตรา ๒๑
หมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ		
มาตรา ๓๓	ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น อาจจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานขึ้นในภูมิภาค เพื่อ	กำหนดให้สำนักงานเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะของคณะกรรมการตามร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการอาจจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานขึ้นในภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีส

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
สนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้ โดยมีหน้าที่และอำนาจตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๓๔ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน และดำเนินการสืบสวนหรือตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการ (๓) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ (๔) ตรวจสอบ จัดทำคำชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เสนอต่อคณะกรรมการ (๕) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนแก่สังคมทุกภาคส่วน (๖) ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย	กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานให้รองรับภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๓๕	ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภามาตรา ๒๑
มาตรา ๓๖	ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย (๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว (๒) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของประธานกรรมการและข้าราชการสำนักงาน (๓) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน (๔) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการสำนักงาน (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการประจำสำนักงานหรือคณะกรรมการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่นของบุคคลดังกล่าว (๖) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน (๗) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้ง (๘) การจัดให้มีสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่นเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินรางวัล	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภามาตรา ๒๒ โดยเพิ่ม (๖)-(๗) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา ๒๕๕๔ มาตรา ๑๕ เพื่อให้คณะกรรมการมีอำนาจในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการงบประมาณและพัสดุ และการกำหนดเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ เช่นเดียวกับที่คณะกรรมการมีอำนาจอยู่ในปัจจุบัน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย ก.ส. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
อื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน (๙) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน (๑๐) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา	
มาตรา ๓๗ ให้ คณะกรรมการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลจำนวนสองคน ร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.” การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ก.ส. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการของ ก.ส. เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.ส.” โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ส. กำหนด ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ส. และ อ.ก.ส. ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.ร. และ อ.ก.ร. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาแล้วแต่กรณี	กำหนดให้คณะกรรมการทำหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลจำนวนสองคนร่วมเป็นกรรมการ เทียบเคียงกับร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๒๖

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย ก.ส. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๓๘	ให้ ก.ส. มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งรวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงาน ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา	เป็นการแยกอำนาจคณะกรรมการในฐานะ ก.ส. เกี่ยวกับการออกระเบียบและประกาศ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ออกจากอำนาจในการออกระเบียบและประกาศอื่นๆ ของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๖
มาตรา ๓๙	ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน โดยจะให้มีรองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	กำหนดตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของเลขาธิการและรองเลขาธิการฯ
มาตรา ๔๐	การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงานและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง (๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของ ก.ส. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภามาตรา ๒๔

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น นอกจาก (๑) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ แต่งตั้ง การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และ การเทียบตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตาม ประกาศที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๔๑ การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ สำหรับข้าราชการ สำนักงาน นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม ในการนี้ “ข้าราชการรัฐสภาสามัญ” ให้หมายถึง ข้าราชการสำนักงาน สำหรับสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิ ประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไป ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น	เป็นการกำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการรัฐสภามาใช้บังคับ ในเรื่องการบริหาร ราชการ การบริหารงานบุคคล และสิทธิประโยชน์ ต่างๆ โดยอนุโลม เพื่อที่คณะกรรมการจะได้ไม่ต้อง ออกระเบียบในเรื่องดังกล่าวขึ้นมาบังคับใช้เอง และ เพื่อให้การบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล และ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่มีหรือดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ยังคงมีและดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้
มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ บรรดาหน้าที่และ อำนาจของ ก.ร. ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ส. และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหาร ราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ ของสำนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการรัฐสภา	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถใช้อำนาจใน การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลได้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการรัฐสภา เช่นเดียวกับอำนาจที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๔๓	ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะกรรมการเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง	เป็นไปตาม และ พระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๑ แต่แตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๒๙ ที่ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี กำหนดเพื่อให้การพิจารณาตัดงบประมาณมีการพิจารณาร่วมกันของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
มาตรา ๔๔	ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการและสำนักงานแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๐
หมวด ๓ การร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนที่ ๑ การร้องเรียน		
มาตรา ๔๕	บุคคลหรือองค์กรใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ที่พบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีสิทธิร้องเรียน โดยทำคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ โดยคำร้องดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง (๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการ	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๒

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
	ละเมิดสิทธิมนุษยชน (๓) ลายมือชื่อของผู้ร้อง คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงาน หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผู้ร้องโดยไม่มีชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง	
มาตรา ๔๖	การร้องเรียนโดยวิธีอื่นนอกจากวิธีตามมาตรา ๔๕ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๓
มาตรา ๔๗	ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่ปรากฏแก่องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ดังกล่าวว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์กรเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นว่ากรณีมีมูลก็อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้ องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและได้รับการรับรองตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๔
ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน		
มาตรา ๔๘	ในกรณีที่มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบเรื่องนั้นในประเด็นเดียวกันมิได้	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๑ แก้ไขข้อยกเว้นกรณีเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องอยู่ในศาล เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการใช้อำนาจตรวจสอบของคณะกรรมการ กรณีที่มี

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ที่มีได้อยู่ในการพิจารณาคดีของศาล หรือการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง	ข้อเท็จจริงใหม่เกิดขึ้น และยังไม่มีให้นำข้อเท็จจริงนั้นเข้าสู่การพิจารณาของศาล หรือกรณีการไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
มาตรา ๔๙ คณะกรรมการอาจไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรืออายุคดีเรื่อง ในกรณีดังต่อไปนี้ (๑) เรื่องที่ผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ (๒) เรื่องที่ผู้ร้องได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม (๓) เรื่องที่ผู้ร้องไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร (๔) เรื่องที่ผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม (๕) เรื่องที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ประสงค์จะให้ดำเนินการตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบต่อไปก็ได้ (๖) เรื่องที่ผู้ร้องประสงค์ขอลงคำร้อง หรือผู้ร้องตาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนسابสูญตามคำสั่งศาล โดยไม่มีทายาทหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์เข้าแทนที่ และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม (๗) เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเลื่อนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา (๘) เรื่องที่คณะกรรมการได้ตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญที่ทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือไม่รับไว้	กำหนดเรื่องที่คณะกรรมการอาจไม่รับหรืออายุคดีเรื่องไว้ เพื่อเป็นการสะสมเรื่องร้องเรียนที่ไม่จำเป็นหรือมีเหตุอันควรยุติออก กรณี (๒) คณะกรรมการสิทธิฯ ของประเทศเกาหลี กำหนด ๒ ปี / กฎหมายผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด ๒ ปี กรณีการส่งเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์กรเอกชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๕ วรรคสอง
มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๔๗ และเมื่อสอบสวนหรือสืบสวนเบื้องต้นแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีมูลและอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริง ในกรณีเช่นนั้น บุคคลหรือองค์กรดังกล่าวต้องชี้แจงเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่น ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการในขั้นตอนใด และให้คณะกรรมการยุติเรื่อง ในการนี้ ให้องค์กรที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กรณีการส่งเรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่น เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๕ วรรคสาม โดยกำหนดเพิ่มเติมให้คณะกรรมการยุติเรื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนค้างดำเนินการในระหว่างรอการพิจารณาขององค์กรอื่น และกำหนดให้องค์กรที่ได้รับเรื่องแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ
มาตรา ๕๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๖

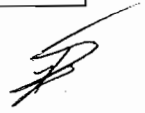

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการ บุคคลนั้นมิมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนมาด้วยได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่สืบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริง รับฟังคำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในการนี้ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๖ วรรคสอง เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๖ วรรคสาม และวรรคสี่
ในกรณีที่ผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาไม่ชี้แจงรายละเอียดและเสนอพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบต่อไปตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่	กำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาคณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนต่อไปได้เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร้องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ วรรคสาม ให้คณะอนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรวดเร็ว เป็นธรรม เป็นกลาง ปราศจากอคติทั้งปวง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ห้ามมิให้อนุกรรมการทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญหรือให้สัญญาแก่คู่กรณีหรือพยานเพื่อจูงใจให้เขาให้ถ้อยคำอย่างใดๆ ในเรื่องที่ร้องเรียนนั้น	เป็นบทบัญญัติเพื่อควบคุมการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
	ห้ามมิให้อนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่ได้รับมอบหมาย เมื่อปรากฏเหตุดังต่อไปนี้ (๑) เป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยานโดยเป็นผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนั้น (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องเรียน หรือเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้แทน หรือได้เป็นนายความของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาแล้ว (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง (๔) เป็นผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง (๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้ง กับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง ในกรณีที่ปรากฏว่ามีเหตุตามวรรคสาม ให้อนุกรรมการแจ้งต่อประธานอนุกรรมการและประธานกรรมการโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตรวจสอบในเรื่องร้องเรียนนั้น ความในวรรคสี่ให้ใช้บังคับในกรณีที่คู่กรณีร้องคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม การยื่นคำคัดค้าน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการก่อนคณะอนุกรรมการจะได้พิจารณาสำนวนในเรื่องนั้นเสร็จสิ้น โดยจะต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ให้ปรากฏในคำคัดค้านด้วย ในการพิจารณาคัดค้าน ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด	กำหนดข้อห้ามและแนวทางในการดำเนินการ กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่าอนุกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบ
มาตรา ๕๓	ในระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ย	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๗

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อแก้ไขปัญา และคณะกรรมการเห็นว่าการตกลงนั้นอยู่ในกรอบของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้และให้ยุติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการไกล่เกลี่ย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามี การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลงเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามหน้าที่และอำนาจต่อไป	
มาตรา ๕๔ ในระหว่าง การตรวจสอบ หากคณะกรรมการได้รับการร้องขอจากผู้ร้องหรือผู้เสียหาย และคณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกรณีจำเป็นเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหายจนไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้ คณะกรรมการอาจกำหนดมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) จัดให้มีการเข้าถึงการรักษาพยาบาล (๒) เปลี่ยนสถานที่คุมขัง (๓) ดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง ผู้เสียหาย หรือผู้เกี่ยวข้อง	เป็นการกำหนดให้มีกระบวนการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีจำเป็นเร่งด่วน โดยเทียบเคียง กรรมการสิทธิฯ ของประเทศเกาหลีใต้
มาตรา ๕๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๓ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมด้วยพยานหลักฐานตามสมควร สาเหตุแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิด	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๘

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
สิทธิมนุษยชน โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือองค์กรใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใด ด้วยวิธีการอย่างไร โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหรือกฎใด หรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือกฎใด ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว รายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่เข้าร่วมการพิจารณาและมีมติด้วย ในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันอีกได้ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้หน้าที่และอำนาจของบุคคลหรือองค์กรนั้นได้ ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งไปยังบุคคลหรือองค์กรที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้อง ให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย	กำหนดให้คณะกรรมการลงลายมือชื่อในรายงานผลการตรวจสอบ เพื่อให้เป็นมาตรฐานโดยเทียบเคียงตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา ๕๔ วรรคสอง และกฎหมาย กกต. มาตรา ๒๔ วรรคสาม เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๗ วรรคสอง เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๗ วรรคสาม เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๓๗ วรรคสี่

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๕๖	เมื่อบุคคลหรือองค์กรได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๕ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีที่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือองค์กรขอขยายระยะเวลาการดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๙
มาตรา ๕๗	เมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๕๖ แล้ว ถ้าบุคคลหรือองค์กรมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้	กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการกรณีบุคคลหรือองค์กรไม่ดำเนินการตามมาตรการฯ หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลสมควร โดยแยกพิจารณาตามสถานะของบุคคลหรือองค์กร ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการที่แตกต่างกัน โดย
	(๑) ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี (๒) ถ้าเป็นบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ หรือเป็นองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๘ (๓) ถ้าเป็นบุคคลหรือองค์กรเอกชน ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชนนั้น พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในการดำเนินการตาม (๑) ให้คณะรัฐมนตรีสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้	(๑) เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง (๒) เนื่องจากบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระมิได้ขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานใด จึงให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาโดยตรง (๓) เนื่องจากคณะรัฐมนตรีไม่มีอำนาจในการควบคุมบุคคลหรือองค์กรในฐานะเอกชน จึงให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชนนั้นพิจารณาดำเนินการก่อน

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า ในการดำเนินการตาม (๓) หากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชน มิได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตาม (๑) และนำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม	
มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) หรือกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาหากคณะกรรมการเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวให้สาธารณชนทราบก็ได้ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการเช่นนั้นเป็นผู้พิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง และเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป	กำหนดให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา กรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระไม่ดำเนินการตามมาตรา ๕๑
มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือ	เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้ (๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงาน เอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด การส่งหนังสือเรียกให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่ ไม่อาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้ หรือไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเรียกภายในระยะเวลา อันสมควร ให้คณะกรรมการส่งโดยวิธีดังกล่าวอีกครั้ง หนึ่ง หรือจะจัดส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการ เห็นสมควร (๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออก หมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ ระหว่าง พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อประโยชน์ใน การตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่ ชักช้า ก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐาน ดังกล่าว ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน และเท่าที่ สามารถกระทำได้ ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครอง หรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคล ดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่าง น้อยสองคนซึ่งได้ขอรับรองมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยสะดวก (๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่าย ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยาน บุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้	

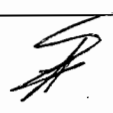
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	ในการดำเนินการตาม (๑)(๒) หรือ (๓) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
มาตรา ๖๐	เป็นการบัญญัติเพื่อควบคุมมิให้มีการนำเอกสารหรือพยานหลักฐานไปเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของร้องเรียนของคณะกรรมการได้ แตกต่างจากกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา ๑๒๐ กฎหมาย ผู้ตรวจการฯ มาตรา ๒๑ กฎหมาย สตง. มาตรา ๖๒ และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๔๓ ที่ห้ามเปิดเผยข้อความข้อเท็จจริงหรือข้อมูล
มาตรา ๖๑	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๔๒
มาตรา ๖๒	บัญญัติเพื่อเป็นหลักในการคุ้มครองบุคคลภายนอกที่ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ และผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานของคณะกรรมการซึ่งได้เปิดเผยข้อมูลหรือพยานหลักฐานไปโดยสุจริต ไม่ให้ต้องรับผิดทางแพ่ง อาญา และวินัย โดยเทียบเคียงกฎหมาย ผู้ตรวจการฯ มาตรา ๑๙
มาตรา ๖๓	บัญญัติเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการได้ โดยเทียบเคียงกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา ๑๐๓/๙

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
	ระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อ การพิจารณาคำร้องด้วย	
หมวด ๔ การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ของประเทศ		
มาตรา ๖๔	ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อประชาชนเป็นประจำทุกปี ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายทราบ	เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗ (๒) และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในมาตรา ๒๓ (๒)
มาตรา ๖๕	ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีรับทราบสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและพิจารณาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรายงานในมาตรา ๖๔ และให้นำความในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม	ที่ผ่านมาคณะกรรมการเพียงแต่เสนอรายงานสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนให้รัฐสภาทราบเท่านั้น ทำให้ปัญหาที่ค้นพบและข้อเสนอของคณะกรรมการไม่ได้รับการพิจารณาและแก้ไข ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จึงกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่ในการพิจารณาข้อเสนอตามรายงานผลการประเมินสถานการณ์ฯ ของคณะกรรมการด้วย
มาตรา ๖๖	ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม หากคณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบเพื่อที่จะชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงต่อคณะรัฐมนตรีหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนก็ได้ ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๕๔ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม	กำหนดเงื่อนไขที่คณะกรรมการจะชี้แจงข้อเท็จจริงให้ถูกต้อง หรือเป็นธรรม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
หมวด ๕ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง	
มาตรา ๖๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานเพื่อเสนอแนะต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ (๑) มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๒) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ในการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด	เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗ (๓) และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในมาตรา ๒๓ (๓)
มาตรา ๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบรายงานตามมาตรา ๖๗ ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดที่ไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า ให้นำความในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลม	เป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง
มาตรา ๖๙ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า มีข้อขัดข้องในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะตามมาตรา ๖๗ ให้หน่วยงานดังกล่าวปรึกษาหารือกับคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป	บัญญัติเพื่อแก้ไขปัญหากรณีเกิดข้อขัดข้องในการดำเนินการตามข้อเสนอในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายของคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๗๐	สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรีอาจขอให้คณะกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนได้	บัญญัติเพื่อให้คณะกรรมการมีช่องทางที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นประกอบ การจัดทำร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนได้
หมวด ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ		
มาตรา ๗๑	ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามหมวด ๔ การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ และหมวด ๕ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจากผู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในสังคมว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ เพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) เรื่องที่จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน หรือของวงการระหว่างประเทศ (๒) เรื่องที่ต้องดำเนินด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอน (๓) การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษจะกระทำได้ ปึงบประมาณละไม่เกินหนึ่งคน (๔) มติของคณะกรรมการที่ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่	เป็นการบัญญัติเพื่อให้คณะกรรมการมีกระบวนการพิเศษในการทำงานในเรื่องที่มีความสำคัญ และต้องการความรวดเร็วและความมีประสิทธิภาพ โดยอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษขึ้นเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงกับผู้ทรงคุณวุฒิอิสระขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๗๒	ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ และหมวด ๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษโดยอนุโลม ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๗๓	เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายแล้วเสร็จ ให้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย คณะกรรมการต้องลงมติรับหรือไม่รับรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษทั้งฉบับโดยจะแก้ไขมิได้ มติให้รับรายงานดังกล่าวต้องได้เสียงข้างมากของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่	
มาตรา ๗๔	ให้คณะกรรมการเสนอรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษที่คณะกรรมการเห็นชอบให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และประกาศให้สาธารณชนทราบ	
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ		
มาตรา ๗๕	ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ (๒) และมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ประกอบกับกำหนดโทษของการฝ่าฝืนมาตรการคุ้มครองเร่งด่วนของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ไว้ในมาตราเดียวกัน เนื่องจากมีการกำหนดอัตราโทษทางอาญาไว้เท่ากัน

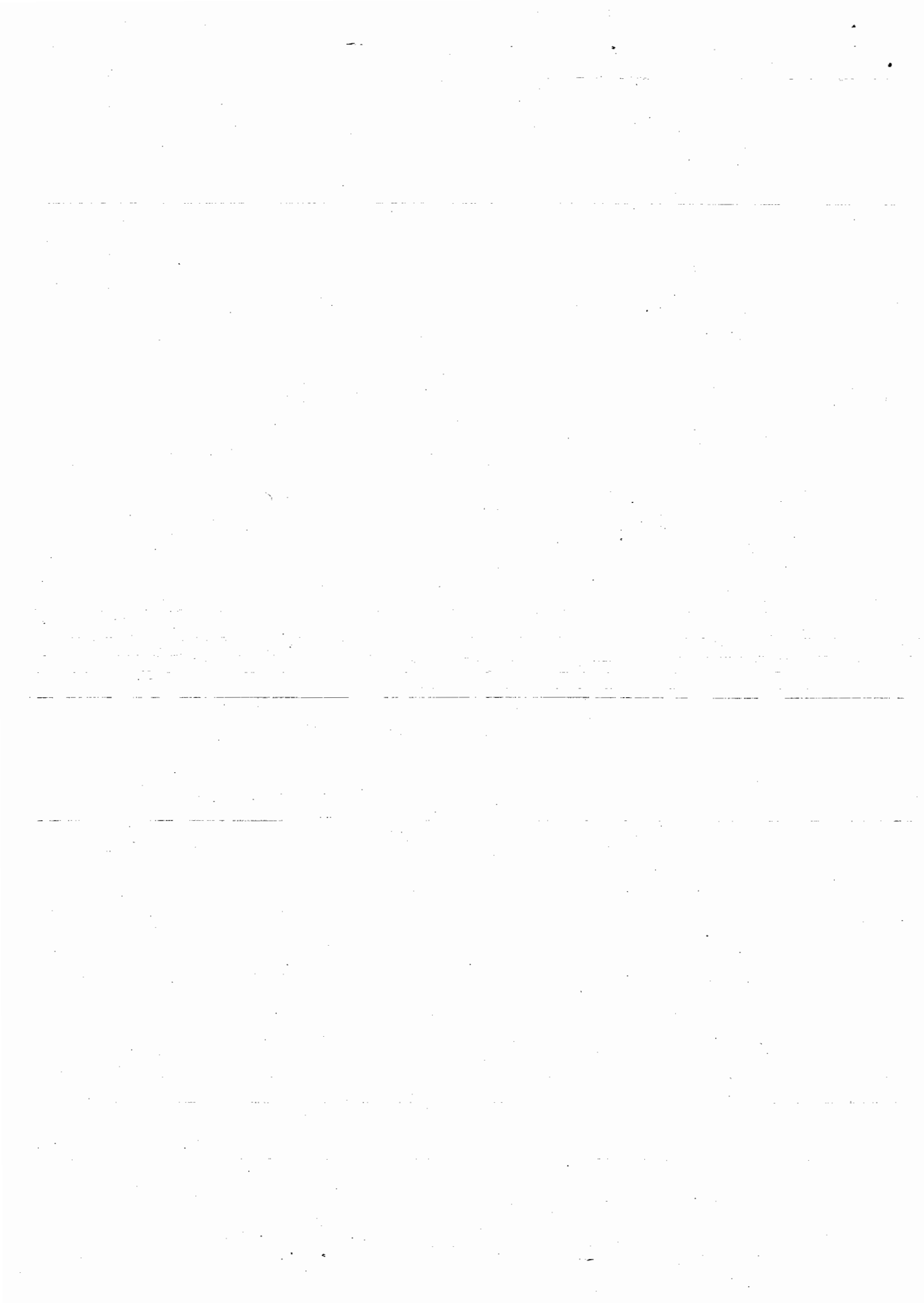
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล
มาตรา ๗๖	ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๕๒ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๕
บทเฉพาะกาล		
มาตรา ๗๗	ให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ เป็นกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	กำหนดให้กรรมการมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการที่ได้รับการสรรหาจากคุณสมบัติและโดยคณะกรรมการสรรหาตามรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๐
มาตรา ๗๘	ให้อोनบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่ต่ำกว่าเดิม และมีสิทธิ สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดิมต่อเนื่องโดยไม่สะดุดหยุดลงต่อไป	บัญญัติเพื่อรองรับมิให้การดำเนินการใดๆ ของสำนักงาน ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะใช้บังคับ สิ้นผลไป ทั้งนี้ เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๕๔
มาตรา ๗๙	ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งต้อง	บัญญัติเพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๕๖

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย กสม. พ.ศ.		หลักการและเหตุผล	
	ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ		
มาตรา ๘๐	บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้น จะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด	บัญญัติเพื่อให้การดำเนินการใดๆ ที่ได้กระทำไปก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะใช้บังคับ ไม่สิ้นผลหรือขัดแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ที่ค้างสภา มาตรา ๕๗	

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๗๕๙/๒๕๕๒

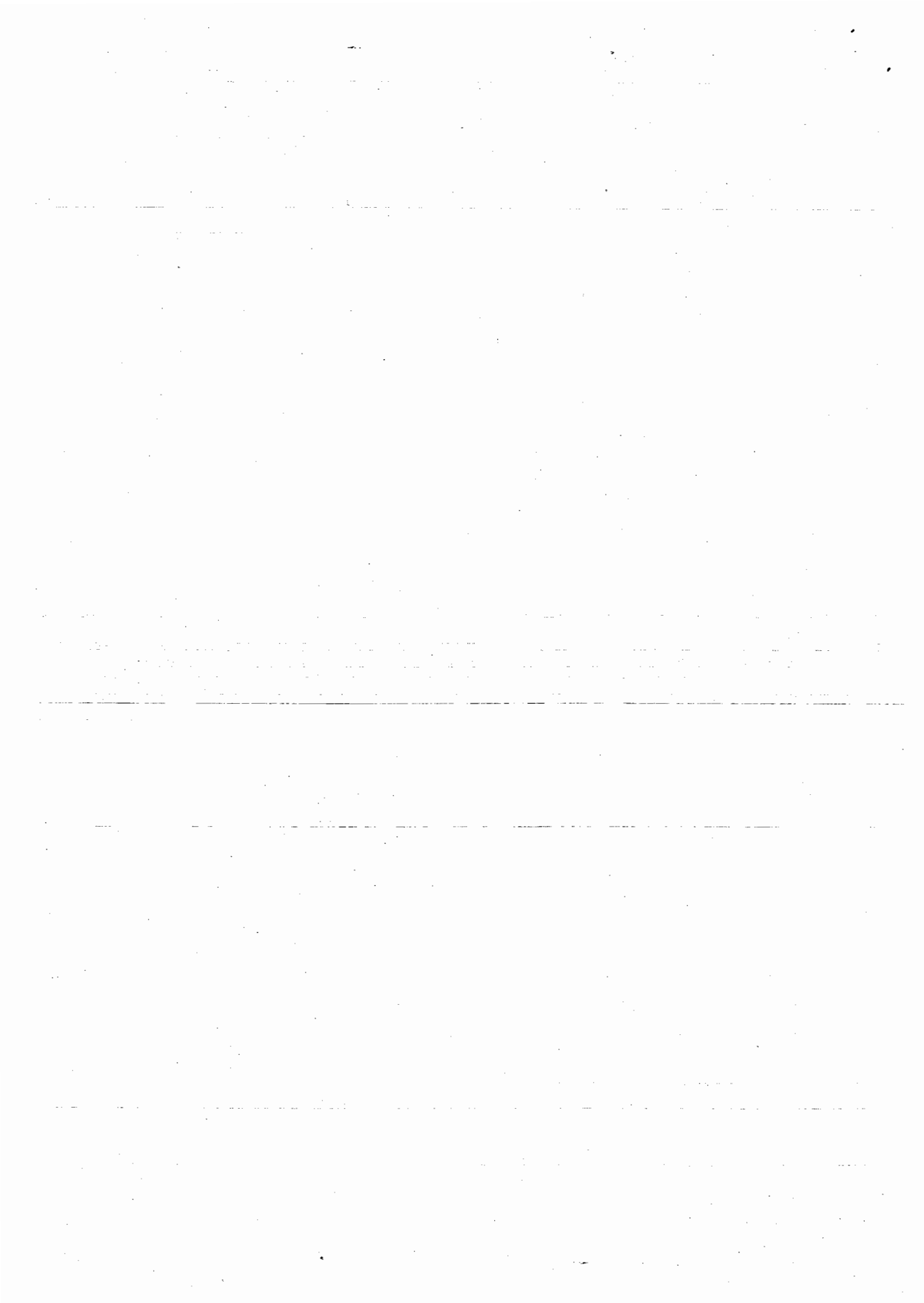
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีสถานะเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ โดยได้เปลี่ยนแปลง
องค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะกรรมการสรรหา และเพิ่มเติม
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหลายประการ รวมทั้งกำหนดให้สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ
และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ.

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายไทย หรือตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทย มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ระเบียบและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหญิงและชายและผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

มาตรา ๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง ภายในสองปีนับถึงวันได้รับการเสนอชื่อ

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) ไม่เป็นผู้ที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมา ยังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ออດถอนออกจากตำแหน่ง

(๑๔) ไม่เป็นผู้ที่มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

มาตรา ๙ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกันหรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบผู้ซึ่งมีลักษณะตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อตนได้ลาออกจากการเป็นผู้มีลักษณะตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

เมื่อได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ซึ่งต้องลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามวรรคสองได้รับเงินชดเชยเท่ากับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ โดยคำนวณตั้งแต่วันที่ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระ แล้วแต่กรณี จนถึงวันก่อนวันที่โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๑๐ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน และบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการสรรหา โดยมีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเลือกตามวรรคหนึ่ง ต้องมิใช่ผู้พิพากษาหรือตุลาการ และต้องไม่เป็นกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นในขณะเดียวกัน

ให้กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งเลือกกันเองให้กรรมการสรรหาผู้หนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาและคัดเลือกผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งเป็นผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตามมาตรา ๗ พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ ตลอดจนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามต่อประธานวุฒิสภา

มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการสรรหาที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ การลงมติให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบในรายชื่อใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่ หากคณะกรรมการสรรหาไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภาและมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ให้ส่งรายชื่อนั้นให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป แต่ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องดำเนินการดังกล่าว

ให้ผู้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ หรือผู้ที่คณะกรรมการสรรหามีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๒ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิมไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔

(๗) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนหรือไม่เป็นธรรม

(๒) มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๓) มีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๔) มีพฤติการณ์ในการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

มติของวุฒิสภาตามวาระหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและ

มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

- (๕) สั่งให้สำนักงานฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายตามมาตรา ๔๖
- (๖) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อรัฐสภา หรือคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๗) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือแก่บุคคล องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้และการพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน
- (๘) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน
- (๙) จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (๑๐) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๑๑) แต่งตั้งอนุกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๑๒) ออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดเบี้ยประชุม หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานของอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยปฏิบัติงานที่คณะกรรมการแต่งตั้ง
- (๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงาน เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างอิสระและเป็นธรรม และต้องยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๘ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน รวมตลอดทั้งบำเหน็จตอบแทนเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) รับคำร้องเรียนที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและดำเนินการสืบสวนและสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบาย และการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ดำเนินการและสนับสนุนให้มีการศึกษา การวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

(๕) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านเครือข่ายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการสำนักงานมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการสำนักงาน

(๓) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน

(๔) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน

(๕) การกำหนดรูปแบบและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการสำนักงาน

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำกรมการ และกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น

(๗) การจัดให้มีสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินรางวัลอื่นแก่ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน

(๘) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน

(๙) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้งการกำหนดรูปแบบและการแต่งเครื่องแบบ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของลูกจ้างสำนักงาน

มาตรา ๒๓ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน โดยให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงาน

เลขาธิการต้องเป็นข้าราชการสำนักงาน

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๒๕ เลขธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากราชการ

(๒) ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

(๓) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มติของคณะกรรมการตาม (๓) ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการที่มีอยู่

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน และมีอำนาจกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ สำนักงานโดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคำว่า “ส่วนราชการ” ให้หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงานก็ได้ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการ สามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการกำหนดอัตราเงินเดือนและ เงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน โดยให้มีการจัดทำบัญชีเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานโดยเทียบเคียงกับบัญชีเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำ ตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บัญชีเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ และสามารถนำมาคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการได้

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๘ การโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่นมาบรรจุเป็นข้าราชการสำนักงานอาจกระทำได้อำเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุทำความตกลงกับเจ้าสังกัดแล้วเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการสำนักงานที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

การโอนข้าราชการการเมืองและข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นข้าราชการสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๓๐ เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการและสำนักงานแล้ว ให้เสนอผลการตรวจสอบต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

หมวด ๓

การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบเรื่องนั้นในประเด็นเดียวกันมิได้ เว้นแต่เป็นการตรวจสอบเพื่อเสนอแนะนโยบายและการปรับปรุงกฎหมาย และกฎต่อรัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม

มาตรา ๓๒ บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีสิทธิร้องเรียนโดยทำคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ โดยคำร้องดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้อง

คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงาน หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผู้ร้องโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๓๓ การร้องเรียนโดยวิธีอื่นนอกจากวิธีตามมาตรา ๓๒ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเมื่อสอบสวนหรือสืบสวนเบื้องต้นแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีมูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีเช่นนั้นบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวต้องชี้แจงเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้สำนักงานดำเนินการแทนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ผู้ร้องเรียนนั้นไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือไม่ควรรับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่รับมาอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่น คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการในชั้นตอนใด

ในการส่งเรื่องให้องค์กรอื่นพิจารณา ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ร้องทราบโดยไม่ชักช้าด้วย

มาตรา ๓๕ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ แล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้

โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการเรียกบุคคลใดมาให้อัยคำต่อคณะกรรมการ บุคคลนั้นมีสิทธินำพยานความหรือที่ปรึกษาของตนมาด้วยได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สืบสวนและสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังคำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ ในระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ ถ้าผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนและผู้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตกลงกันได้ ไม่ว่าเพราะเหตุจากการไกล่เกลี่ยของคณะกรรมการหรือไม่ก็ตาม และคณะกรรมการเห็นว่าข้อตกลงนั้นไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการจะยุติเรื่องก็ได้

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมด้วยพยานหลักฐานตามสมควร สาเหตุแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมทั้งมาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไร และโดยอาศัยอำนาจตามบทกฎหมายใด หรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทกฎหมายใด รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

ในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันอีกได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๓๘ เมื่อบุคคลหรือหน่วยงานได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๓๗ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบในกรณีที่ไมอาจดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๓๘ แล้ว ถ้าบุคคลหรือหน่วยงานมิได้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการรายงานต่อนายกรัฐมนตรี หรือในกรณีที่เป็นองค์กรอิสระหรือหน่วยงานอิสระให้รายงานต่อผู้มิอำนาจควบคุมดูแลองค์กรหรือหน่วยงานนั้น และให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มิอำนาจควบคุมดูแลองค์กรหรือหน่วยงานนั้นแล้วแต่กรณี สั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการรายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป รายงานดังกล่าวคณะกรรมการจะเผยแพร่ต่อสาธารณชนก็ได้

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมิอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งให้หน่วยงานของรัฐชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ หรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณา
- (๒) มีหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๓) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อมีหมายค้นของศาล
- (๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการแทนคณะกรรมการได้

ในการดำเนินการตาม (๓) ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ข้อร้องมาเป็นพยาน ในการนี้ ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

ให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นไปโดยสะดวก

มาตรา ๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ เปิดเผยข้อเท็จจริงที่รู้หรือได้มาเนื่องจากการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบตามมติของ คณะกรรมการ หรือเป็นการเปิดเผยในการดำเนินคดีในศาล

หมวด ๔

การเสนอเรื่องและการฟ้องคดีต่อศาล

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบตามที่ผู้ร้องเรียนว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย รัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

มาตรา ๔๕ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบตามที่ผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องพร้อมความเห็น ต่อศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยให้ถือว่าคณะกรรมการเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายตามกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

มาตรา ๔๖ เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและคณะกรรมการเห็นเป็นการ สมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม คณะกรรมการจะมีมติให้สำนักงาน ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้สำนักงานมีอำนาจฟ้องคดีแทน ผู้เสียหายได้

มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการร้องเรียนตาม มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ และการร้องขอและการฟ้องคดีแทนตามมาตรา ๔๖ ให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ
ตามมาตรา ๔๔ หรือศาลปกครองตามมาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินคดี
ในศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการ
ดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่สำนักงานฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหายตาม
มาตรา ๔๖ สำนักงานจะแต่งตั้งให้พนักงานอัยการหรือทนายความเป็นผู้ดำเนินคดีแทนก็ได้

ในการดำเนินคดีแทนผู้เสียหายในศาล ให้สำนักงานมีอำนาจฟ้องเรียก
ทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายได้ โดยให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง
เว้นแต่ค่าฤชาธรรมเนียมที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้สำนักงานต้องรับผิดชอบ
แทนคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐาน
ตามหนังสือเรียกตามมาตรา ๔๑ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๑ (๓) ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่ง
อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงาน ราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตาม พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไปเป็นของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับอยู่ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพี่ยงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้น จะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กำหนด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ฉบับสำนักงาน กอปร
เสนอ กรม. พิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
“สิทธิมนุษยชน” หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค
ของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายหรือตาม
พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและบุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นกลางทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย

ความรู้และประสบการณ์ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการด้านสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(๒) กฎหมายภายใน กฎหมายต่างประเทศ หรือกฎหมายระหว่างประเทศทางด้านสิทธิมนุษยชน

(๓) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ และแนวโน้มสถานการณ์สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งผลกระทบของแนวโน้มดังกล่าวต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายในประเทศ

(๔) ความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๘ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ดิตยาเสพติดให้โทษ

(๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๕) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๖) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๘) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๙) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติ

(๑๒) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๓) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

(๑๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๑๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑๖) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๗) มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างชัดเจน

(๑๘) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๙) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใดๆ

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

มาตรา ๙ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตาม (๒๓) อยู่ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๐) (๒๑) (๒๒) หรือ (๒๓) แล้ว ต่อประธานวุฒิสภาก่อนเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่

มาตรา ๑๐ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ
 - (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ
 - (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ
 - (๔) ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรรมการ
 - (๕) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการแห่งชาติหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ
 - (๖) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนเป็นกรรมการ
- ให้สำนักงานปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา
- ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แล้วให้เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งเป็นผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ พร้อมความยินยอมของผู้นั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ ตลอดจนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามต่อประธานวุฒิสภา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วยความเที่ยงธรรมและปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ โดยอย่างน้อยต้องมีกระบวนการ ดังนี้

- (๑) เผยแพร่การสรรหาและคัดเลือกอย่างกว้างขวาง
- (๒) พิจารณาคัดเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ โดยต้องแสดงเหตุผลในการสรรหาและคัดเลือก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖
- (๓) ปรีกษาหรือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

ให้กรรมการสรรหาแสดงเหตุผลตาม (๒) เป็นรายบุคคล

ในกรณีที่มิมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือได้รับการสรรหาให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาพทราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่ตนมอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๕ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่กรรมการนั้นไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ หรือปราศจากอคติในการใช้ดุลพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทย และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติเฉพาะตามมาตรา ๖

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖

(๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๗) ศาลฎีกาพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประธานกรรมการซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มิปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๔) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๘ เมื่อมีผู้ร้องขอและสำนักงานเห็นว่ามิเหตุตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ให้สำนักงานส่งเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อประธานกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนและมีมติว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลประทับรับฟ้อง ให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกล่าอาหา ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุด ร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวแทนกรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๐ ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

มาตรา ๒๑ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ สรรหาคัดเลือกบุคคลมาเป็นกรรมการแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วเสนอต่อประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม การประชุมคณะกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

(๖) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๗) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๘) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิอิสระเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือ

กฎหมายอื่น

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจขอให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใด มาให้ถ้อยคำ แสดงความคิดเห็น หรือจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการได้

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง

มาตรา ๒๖ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการร้องเรียนและการดำเนินการของ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิอิสระ ตามมาตรา ๒๕ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการคดีในศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๒๘ ในคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร และคณะกรรมการเห็นว่า

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง ซึ่งศาลจะใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในกรณีตาม (๑) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีตาม (๒) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการร่วมกับผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการส่งเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของอีกองค์กรหนึ่งไปให้องค์กรนั้นดำเนินการต่อไป และความร่วมมือและช่วยเหลือในกรณีอื่น

ให้คณะกรรมการร่วมกับองค์กรอิสระอื่นดำเนินการตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง อิสระ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

มาตรา ๓๑ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของอนุกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ประธานกรรมการและกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๓๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น อาจจัดตั้งส่วนราชการในสังกัดของสำนักงานขึ้นในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมติหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและดำเนินการสืบสวนหรือตรวจสอบเกี่ยวกับ เรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้าน สิทธิมนุษยชนของประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลัก สิทธิมนุษยชน เสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ตรวจสอบ จัดทำคำชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ในกรณีที่มีการรายงาน สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนแก่สังคมทุกภาคส่วน

(๖) ประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน ในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน การคลัง การพัสดุ และการดำเนินการอื่น ของสำนักงาน โดยให้รวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการ ดังกล่าว

(๒) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการสำนักงาน

(๓) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของประธานกรรมการ และข้าราชการสำนักงาน

(๔) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน

(๕) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการสำนักงาน

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้ชำนาญการ รวมทั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ และกำหนดเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น

(๗) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน

(๘) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๙) การจัดให้มีสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่น เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินรางวัลอื่นแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน

(๑๑) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของพนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงาน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน โดยจะให้มีรองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงานและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง

การจัดประเภทตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๙ การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคล รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ สำหรับข้าราชการสำนักงาน นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภามาใช้บังคับ โดยอนุโลม ในการนี้ “ข้าราชการรัฐสภาสามัญ” ให้หมายถึง ข้าราชการสำนักงาน

สำหรับสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ บรรดาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจในการบริหารราชการ และการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการของสำนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคัดเลือก และแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลจำนวนสองคน ร่วมเป็นกรรมการ การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการและ สำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่คณะกรรมการเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณาการ พิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

มาตรา ๔๒ ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท ของคณะกรรมการและสำนักงานแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๓

การร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่ ๑

การร้องเรียน

มาตรา ๔๓ บุคคลหรือองค์กรใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ที่พบเห็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน มีสิทธิร้องเรียนโดยทำคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ โดยคำร้องดังกล่าวอย่างน้อยต้องมี รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเป็นเหตุแห่งการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็น การละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) ลายมือชื่อของผู้ร้อง

คำร้องให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือจะยื่นต่อกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งต่อไปยังสำนักงาน หรือด้วยวิธีการอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผู้ร้องโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๔๔ การร้องเรียนโดยวิธีอื่นนอกจากวิธีตามมาตรา ๔๓ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการร้องเรียนจากผู้ซึ่งถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน หรือในกรณีที่ปรากฏแก่องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าวว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อองค์กรเอกชนดังกล่าวได้พิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นว่ากรณีมีมูลก็อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้

องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและได้รับการรับรองตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒

การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบเรื่องนั้นในประเด็นเดียวกันมิได้ เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ที่มีได้ อยู่ในการพิจารณาคดีของศาล หรือการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการอาจไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรืออายัดเรื่อง ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓
- (๒) เรื่องที่ผู้ร้องได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- (๓) เรื่องที่ผู้ร้องไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดงพยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานกำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๔) เรื่องที่ผู้ร้องได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
- (๕) เรื่องที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ประสงค์จะให้ดำเนินการตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม คณะกรรมการจะดำเนินการตรวจสอบต่อไปก็ได้

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องประสงค์ขอถอนคำร้อง หรือผู้ร้องตาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนสาบสูญตามคำสั่งศาล โดยไม่มีทายาทหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์เข้าแทนที่ และการพิจารณาต่อไปจะไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

(๗) เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเลื่อนลอย ไม่มีสาระที่ควรรับไว้พิจารณา

(๘) เรื่องที่คณะกรรมการได้ตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญที่ทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือไม่รับไว้พิจารณา ให้แจ้งผู้ร้องหรือองค์กรเอกชนที่ส่งเรื่องทราบโดยไม่ชักช้า และเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจะส่งเรื่องต่อไปให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการนั้นดำเนินการแก้ไขตามที่เห็นสมควรต่อไปก็ได้

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใด หรือในกรณีที่คณะกรรมการได้รับคำร้องว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๔๕ และเมื่อสอบสวนหรือสืบสวนเบื้องต้นแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีมูลและอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการแจ้งให้บุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีเช่นนั้น บุคคลหรือองค์กรดังกล่าวต้องชี้แจงเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ได้รับมาควรได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์กรอื่น ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้องค์กรนั้นพิจารณาได้ ไม่ว่าเรื่องดังกล่าวจะอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการในขั้นตอนใด และให้คณะกรรมการยุติเรื่อง ในกรณีนี้ ให้องค์กรที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควรเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่มีการอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง หากคู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการ บุคคลนั้นมีสิทธินำพยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาของตนมาด้วยได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการพิจารณาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่สืบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังคำชี้แจงและพยานหลักฐาน และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการโดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหา ไม่ชี้แจงรายละเอียดและเสนอพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบต่อไปตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ วรรคสาม ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรวดเร็ว เป็นธรรม เป็นกลาง ปราศจากอคติทั้งปวง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ต้องดำเนินการไปแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้อนุกรรมการทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญหรือให้สัญญาแก่คู่กรณีหรือพยานเพื่อจูงใจให้เขาให้ถ้อยคำอย่างใดๆ ในเรื่องที่ร้องเรียนนั้น

ห้ามมิให้อนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่ได้รับมอบหมาย เมื่อปรากฏเหตุดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยานโดยเป็นผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนั้น

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องร้องเรียน หรือเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้แทน หรือได้เป็นทนายความของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาแล้ว

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง

(๔) เป็นผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกับผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีเหตุตามวรรคสาม ให้อนุกรรมการแจ้งต่อประธานอนุกรรมการและประธานกรรมการโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้ผู้ขึ้นยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบในเรื่องร้องเรียนนั้น

ความในวรรคสี่ให้ใช้บังคับในกรณีที่คู่กรณีร้องคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

การยื่นคำคัดค้าน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการก่อนคณะกรรมการจะได้พิจารณาสำนวนในเรื่องนั้นเสร็จสิ้น โดยจะต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ให้ปรากฏในคำคัดค้านด้วย ในการพิจารณาคำคัดค้าน ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๑ ในระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ยบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คู่กรณีทำความตกลงในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ถ้าปรากฏว่าคู่กรณียินยอมตกลงเพื่อแก้ไขปัญหา และคณะกรรมการเห็นว่าการตกลงนั้นอยู่ในกรอบของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างคู่กรณีเป็นหนังสือไว้และให้ยุติเรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการไกล่เกลี่ย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการในภายหลังว่ามีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อตกลงเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๕๒ ในระหว่างการตรวจสอบ หากคณะกรรมการได้รับการร้องขอจากผู้ร้องหรือผู้เสียหาย และคณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกรณีจำเป็น

เร่งด่วน หากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหายจนไม่อาจแก้ไขเยียวยาได้ คณะกรรมการอาจกำหนดมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีการรักษาพยาบาล อาหาร เครื่องนุ่งห่ม
- (๒) เปลี่ยนสถานที่คุมขัง
- (๓) สั่งให้ยุติการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- (๔) ดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตและความปลอดภัยของผู้เสียหาย

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องบรรยายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมด้วยพยานหลักฐานตามสมควร สาเหตุแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือองค์กรใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติในเรื่องใด ด้วยวิธีการอย่างไร โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหรือกฎใด หรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือกฎใด รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

รายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่เข้าร่วมการพิจารณา และมีมติด้วย

ในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันอีกได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือองค์กรดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้หน้าที่และอำนาจของบุคคลหรือองค์กรนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งไปยังบุคคลหรือองค์กรที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๕๔ เมื่อบุคคลหรือองค์กรได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๓ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

ในกรณีที่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือองค์กรขอขยายระยะเวลาการดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง

มาตรา ๕๕ เมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๕๔ แล้ว ถ้าบุคคลหรือองค์กรมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ถ้าเป็นบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ หรือเป็นองค์กรหรือหน่วยงานอิสระ ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๖

(๓) ถ้าเป็นบุคคลหรือองค์กรเอกชน ให้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชนนั้น พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตาม (๑) ให้คณะรัฐมนตรีสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินการตาม (๓) หากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลบุคคลหรือองค์กรเอกชน มิได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตาม (๑) และนำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานอิสระมิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการหรือสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง ให้คณะกรรมการเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา หากคณะกรรมการเห็นว่า จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม คณะกรรมการจะเผยแพร่กรณีที่มิได้มีการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวให้สาธารณชนทราบก็ได้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีคณะกรรมการธิการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการธิการเหล่านั้นเป็นผู้พิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง และเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป

มาตรา ๕๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการหรืองานใด ๆ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยาน หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

การส่งหนังสือเรียกให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้รับ ในกรณีที่มิอาจส่งหนังสือเรียกให้แก่ผู้รับตามวิธีดังกล่าวได้หรือไม่มีการปฏิบัติตามหนังสือเรียกภายในระยะเวลาอันสมควร ให้คณะกรรมการส่งโดยวิธีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง หรือจะจัดส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่ชักช้า ก่อนการตรวจสอบหรือรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าว ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแสดงความบริสุทธิ์เสียก่อน

และเท่าที่สามารถกระทำได้ ให้ดำเนินการต่อหน้าผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง หรือถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ก็ให้ดำเนินการต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งได้ขอรับรองมาเป็นพยาน ในการนี้ให้ผู้ครอบครองหรือดูแลสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยสะดวก

(๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของพยานบุคคลและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานดำเนินการแทนคณะกรรมการได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมติของคณะกรรมการ หรือเป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบ หรือเป็นการเปิดเผยรายงานผลการตรวจสอบตามมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิดิสcrete และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๐ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิดิสcrete หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานของคณะกรรมการตาม มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคำร้องที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อการพิจารณาคำร้องด้วย

หมวด ๔

การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่ต่อประชาชนเป็นประจำทุกปี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายทราบ

มาตรา ๖๓ ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี รับทราบสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและพิจารณาข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรายงานในมาตรา ๖๒ และให้นำความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่มีการรายงานข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม หากคณะกรรมการเห็นว่า เป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน คณะกรรมการอาจพิจารณาตรวจสอบเพื่อที่จะชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนก็ได้

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ตามมาตรา ๕๗ (๑) และ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำรายงานเพื่อเสนอแนะต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๒) การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ในการจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๖ เมื่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบรายงานตามมาตรา ๖๕ ให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดที่ไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ให้นำความในมาตรา ๕๖ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า มีข้อขัดข้องในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะตามมาตรา ๖๕ ให้หน่วยงานดังกล่าวปรึกษาหารือกับคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

มาตรา ๖๘ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรี อาจขอให้คณะกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมประชุมและให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนได้

หมวด ๖
ผู้ทรงคุณวุฒิอิสระ

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการตามหมวด ๓ การร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน หมวด ๔ การรายงานและชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนบางประเทศ หมวด ๕ การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือค่านิยมให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอิสระจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ และเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในสังคมว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง และมีความรู้และประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิอิสระเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอิสระต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน หรือของวงการระหว่างประเทศ

(๒) เรื่องนี้ต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอน

(๓) การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอิสระจะกระทำได้เพียงประมาณละไม่เกินหนึ่งคน

(๔) มติของคณะกรรมการที่ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอิสระต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๐ ผู้ทรงคุณวุฒิอิสระมีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของผู้ทรงคุณวุฒิอิสระโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของคณะกรรมการเป็นอำนาจของผู้ทรงคุณวุฒิอิสระ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๑ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิอิสระดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายแล้วเสร็จ ให้ทำรายงานเสนอคณะกรรมการตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิอิสระเข้าชี้แจงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

คณะกรรมการต้องลงมติรับหรือไม่รับรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิอิสระทั้งฉบับโดยจะแก้ไขไม่ได้ มติให้รับรายงานตามวรรคหนึ่งต้องได้เสียงข้างมากของกรรมการ มติที่ไม่รับรายงานตามวรรคหนึ่งต้องได้รับเสียงสองในสามของกรรมการของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการเสนอรายงานของผู้ทรงคุณวุฒิอิสระที่คณะกรรมการเห็นชอบให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และประกาศให้ประชาชนทราบ

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๗ (๒) และมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๗๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือน รวมทั้งเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่ต่ำกว่าเดิม และมีสิทธิ สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดิมต่อเนื่องโดยไม่สะดุดหยุดลงต่อไป

มาตรา ๗๗ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๘ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้กระทำให้ไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่อนั้น จะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๙ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นเท่ากับประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วแต่กรณี จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

